

โครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗)

วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง
มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗
วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่	รายการ	รายละเอียด/สาระสำคัญ
๑	ลักษณะโครงการ	โครงการต่อเนื่อง
๒	หน่วยงานรับผิดชอบ	วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง
๓	ระยะเวลาดำเนินการ	ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ภาคการศึกษาที่ ๑ เป็นต้นไป
๔	เป้าหมายโครงการ	<p>๔.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ : ๓๐ รูปหรือคน</p> <p>๔.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ :</p> <p>๑. เพื่อผลิตพระสังฆาธิการ ครูสอนปริยัติธรรม พระสอนศีลธรรม และคฤหัสถ์ผู้สนองงานคณะสงฆ์ในระดับประกาศนียบัตร ให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารกิจการคณะสงฆ์</p> <p>๒. เพื่อผลิตพระสังฆาธิการ ครูสอนปริยัติธรรม พระสอนศีลธรรม และคฤหัสถ์ผู้สนองงานคณะสงฆ์ในระดับประกาศนียบัตร ให้สามารถนำความรู้ด้านการบริหารกิจการคณะสงฆ์ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาพระพุทธศาสนาและสังคม</p> <p>๓. เพื่อผลิตพระสังฆาธิการ ครูสอนปริยัติธรรม พระสอนศีลธรรม และคฤหัสถ์ผู้สนองงานคณะสงฆ์ในระดับประกาศนียบัตร ให้อุทิศตนและสามารถนำหลักการบริหารกิจการคณะสงฆ์ไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและสังคม</p> <p>๔. เพื่อให้พระสังฆาธิการ ครูสอนปริยัติธรรม พระสอนศีลธรรม และคฤหัสถ์ผู้สนองงานคณะสงฆ์ได้มีคุณวุฒิทางการศึกษาที่สามารถศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้</p>
๕	จำนวนสาขาที่เปิดสอนอยู่ในวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง	<p>๕.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.)</p> <p>๕.๒ หลักสูตรประกาศนียบัตรพระพุทธศาสนา (ป.พศ.)</p> <p>๕.๓ หลักสูตรประกาศนียบัตรภาษาล้านนา (ป.ลน.)</p> <p>๕.๔ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิปัสสนาภาวนา (ป.วน.)</p> <p>๕.๕ หลักสูตรประกาศนียบัตรบริหารท้องถิ่น (ป.บท.)</p>

ที่	รายการ	รายละเอียด/สาระสำคัญ
		๕.๖ หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต ๕.๗ หลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต ๕.๘ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต ๕.๙ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
๖	บุคลากรประจำสำนักงาน	อาจารย์ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ จำนวน ๕ รูป/คน
๗	จำนวนหนังสือและตำราวิชาการ วารสาร	๗.๑ หนังสือและตำราวิชาการ วารสาร ที่เกี่ยวข้องกับสังคมศาสตร์ มีในห้องสมุด มจร ประมาณจำนวน ๒,๔๕๘ เล่ม ๗.๒ เชื่อมโยงฐานข้อมูลของห้องสมุดอื่นๆ จำนวน ๕ ฐาน ๗.๓ มีงานวิจัยที่สัมพันธ์กับสังคมศาสตร์อีกประมาณ จำนวน ๗๕๐ เล่ม ๗.๔ หนังสือตำราเกี่ยวกับโหราศาสตร์ จำนวน ๒๗๕ เล่ม
๘	พื้นที่ใช้สอย	อาคารเรียน A มีพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด ๑๔๐๘ ตารางเมตรมีห้องต่างๆ ดังนี้ ๘.๑ ห้องเรียน ๑๓ ห้อง ๘.๒ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ๑ ห้อง ๘.๓ ห้องพักอาจารย์ประจำ ๒ ห้องใหญ่ ๘.๔ ห้องธุรการ ๑ ห้อง ๘.๕ ห้องสมุด ๑ ห้อง ๘.๖ ห้องพยาบาล ๑ ห้อง ๘.๗ ห้องกิจการนิสิต ๑ ห้อง
๙	แหล่งที่มาของงบประมาณ	๙.๑ งบประมาณรายได้จาก - ค่าธรรมเนียมการศึกษา - การบริจาคหรืออุปถัมภ์ทั่วไป

รับรองตามนี้

(พระมหานพดล สุวณฺณเมธี)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง

โครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗)

วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗
วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑. ชื่อหลักสูตร

๑.๑ ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์

๑.๒ ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Certificate, Program in Sangha Administration

๒. ชื่อประกาศนียบัตร

๒.๑ ชื่อประกาศนียบัตรภาษาไทย

๒.๑.๑ ชื่อเต็ม : ประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์

๒.๑.๒ ชื่อย่อ : ป.บส.

๒.๒ ชื่อประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ

๒.๒.๑ ชื่อเต็ม : Certificate in Sangha Administration

๒.๒.๒ ชื่อย่อ : Cert. in Sangha Admin.

๓. แผนงาน

จัดการศาสนศึกษา

๔. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. สถานที่ตั้งโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ๖๖๒ หมู่ ๒ ถ.พหลโยธิน ต.ศาลา อ.เกาะคา จ.ลำปาง ๕๒๑๓๐

๖. หลักการและเหตุผล

ภารกิจ วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ได้รับมอบหมายจาก มหาวิทยาลัยมีหน้าที่โดยตรง ในการจัดการศึกษาวิชาการศึกษาทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มวิชาการด้านรัฐศาสตร์ และจัดการศึกษาสาขารัฐศาสตร์แล้ว ยังมีหน้าที่ต้องให้บริการทางวิชาการด้านสังคมศาสตร์ (การปกครองหรือ การบริหารจัดการ) ให้แก่คณะสงฆ์อีกด้วย ซึ่งในปัจจุบันนี้มีพระสงฆ์และคฤหัสถ์ผู้สนองงานในส่วนของคณะสงฆ์ จำนวนมากที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและมี ประสบการณ์ทั้งการบริหารกิจการคณะสงฆ์ การสอนพระปริยัติธรรม และในส่วนของคฤหัสถ์ที่สนองงานคณะสงฆ์

ซึ่งต้องการจะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา แต่ไม่สามารถเข้าศึกษาต่อได้ เพราะขาดคุณสมบัติที่จะเข้ารับการศึกษาระดับดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อให้ภารกิจเป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยได้มอบหมาย สาขาวิชารัฐศาสตร์ จึงได้จัดทำโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อจัดการศึกษาในเรื่องดังกล่าวนี้แก่พระสงฆ์และคฤหัสถ์ผู้มีคุณสมบัติเข้าศึกษาต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชปณิธานของล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๕ องค์ผู้สถาปนามหาวิทยาลัยและสอดคล้องกับปณิธานของมหาวิทยาลัยที่ว่าด้วยการศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์

๗. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อผลิตพระสังฆาธิการ ครูสอนปริยัติธรรม พระสอนศีลธรรม และคฤหัสถ์ผู้สนองงานคณะสงฆ์ในระดับประกาศนียบัตรให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารกิจการคณะสงฆ์

๒. เพื่อผลิตพระสังฆาธิการ ครูสอนปริยัติธรรม พระสอนศีลธรรม และคฤหัสถ์ผู้สนองงานคณะสงฆ์ในระดับประกาศนียบัตร ให้สามารถนำความรู้ด้านการบริหารกิจการคณะสงฆ์ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาพระพุทธศาสนาและสังคม

๓. เพื่อผลิตพระสังฆาธิการ ครูสอนปริยัติธรรม พระสอนศีลธรรม และคฤหัสถ์ผู้สนองงานคณะสงฆ์ในระดับประกาศนียบัตร ให้อุทิศตนและสามารถนำหลักการบริหารกิจการคณะสงฆ์ไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและสังคม

๔. เพื่อให้พระสังฆาธิการ ครูสอนปริยัติธรรม พระสอนศีลธรรม และคฤหัสถ์ผู้สนองงานคณะสงฆ์ได้มีคุณวุฒิทางการศึกษาที่สามารถศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้

๘. ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ภาคการศึกษาที่ ๑ เป็นต้นไป

๙. ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.)
๒. เสนอขออนุมัติปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗ ต่อคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
๓. เสนอต่อสภาวิชาการเพื่อความเห็นชอบ
๔. เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่ออนุมัติ
๕. ประชาสัมพันธ์โครงการหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์
๖. แนะนำการเรียนการสอนและดำเนินการเรียนการสอน
๗. รายงานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือ กิจการอันใดต่อคณะสังคมศาสตร์

๑๐. คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

๑๐.๑ คุณสมบัติของพระภิกษุสามเณรผู้สมัครเข้าศึกษา

๑. เป็นพระสังฆาธิการ หรือครูสอนพระปริยัติธรรม หรือพระสอนศีลธรรม และสอบได้นักธรรมชั้นใดชั้นหนึ่ง หรือ
๒. เป็นพระสังฆาธิการ หรือครูสอนพระปริยัติธรรม หรือพระสอนศีลธรรม และสำเร็จการศึกษาภาคบังคับขึ้นไป หรือ
๓. เป็นพระภิกษุสามเณรผู้มีประสบการณ์การสอนในโรงเรียนต่างๆ ไม่น้อยกว่า ๑ ปี และเป็นผู้สอบได้นักธรรมชั้นใดชั้นหนึ่งและสำเร็จการศึกษาภาคบังคับขึ้นไป หรือ
๔. เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ เพื่อขอรับประกาศนียบัตรตามที่สภาวิชาการเห็นชอบ

๑๐.๒ คุณสมบัติของคฤหัสถ์ผู้สมัครเข้าศึกษา

๑. เป็นไวยาวัจกร มัคทายก หรือกรรมการวัดที่ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับหรือเทียบเท่า หรือผู้ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ
๒. เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ เพื่อขอรับประกาศนียบัตรตามที่สภาวิชาการกำหนด
๓. ไม่เคยถูกคัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใดๆ เพราะความผิดทางความประพฤติ หรือวินัย
๔. เป็นผู้ที่มีวัดหรือคณะสงฆ์ให้การรับรองเพื่อเข้ารับการศึกษา

๑๑. ระบบการศึกษา

ใช้ระบบหน่วยทวิภาค (Semester Credit System) โดยแบ่งเวลาการศึกษาในปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาค

การศึกษาปกติ คือ

ภาคการศึกษาที่หนึ่ง (First Semester) มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

ภาคการศึกษาที่สอง (Second Semester) มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

๑๒. การลงทะเบียนเรียน

กำหนดให้ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ ๑ จำนวน ๑๒ หน่วยกิต และในภาคการศึกษาที่ ๒ จำนวน ๑๒ หน่วยกิต ส่วนรายวิชาที่ลงทะเบียน โดยไม่นับหน่วยกิตให้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของการจัดแผนการสอน

๑๓. ระยะเวลาการศึกษา

การศึกษาตลอดหลักสูตร ๑ ปี หรือไม่ต่ำกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่อย่างมากไม่เกินสองเท่าของระยะเวลาการศึกษาปกติของหลักสูตร

๑๔. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

การวัดผลเป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับปริญญาตรีมาใช้โดยอนุโลม และเกณฑ์ทั่วไป คือ

๑. ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนไว้ในแต่ละภาคการศึกษา
๒. นักศึกษาต้องมีเวลาเรียนในแต่ละรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้น จึงมีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชานั้น

๓. การประเมินผลการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้นให้มีผลการศึกษาระดับ(Grade) และค่าระดับ (Grade Point) ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A	๔.๐๐
ดีมาก (Very Good)	B+	๓.๕๐
ดี (Good)	B	๓.๐๐
ค่อนข้างดี (Very Fair)	C+	๒.๕๐
พอใช้ (Fair)	C	๒.๐๐
ค่อนข้างพอใช้ (Quite Fair)	D+	๑.๕๐
อ่อน (Poor)	D	๑.๐๐
ตก (Failed)	F	๐

ทั้งนี้ เกณฑ์คะแนนต่ำสุดที่ถือว่าผ่านในรายวิชานั้น คือ ระดับ D

๔. นักศึกษาผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังนี้

ก. สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรเข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่า เวลาศึกษาตามหลักสูตร และมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่าระดับ ๒.๐๐ หรือ ระดับ C

ข. ผ่านการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ค. มีความประพฤติดี

ง. ไม่มีพันธะอื่นใดกับมหาวิทยาลัย

๕. นักศึกษาผู้สำเร็จการศึกษามีสิทธิ์ที่จะเข้าศึกษาต่อในชั้นระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในสาขาที่มหาวิทยาลัยกำหนด แต่ทั้งนี้ ต้องได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐

๑๕. สถานที่

๑. สถานที่

วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ๖๖๒ หมู่ ๒ ถ.พหลโยธิน ต.ศาลา อ.เกาะคา จ.ลำปาง ๕๒๑๓๐

๒. อาคารเรียนประกอบด้วย

๑) ห้องเรียนรวม	๑	ห้อง
- โต๊ะอาจารย์	๑	ตัว
- โต๊ะนั่งเรียน	๔๕	ตัว
- กระดานไวท์บอร์ด	๑	แผ่น
- พัดลม	๕	ตัว
- โต๊ะหมู่บูชา	๑	ชุด
๒) ห้องประชุมใหญ่	๑	ห้อง
- โต๊ะประชุมย่อยรูปวงกลม	๑	ห้อง
- เก้าอี้ห้องประชุมใหญ่	๕๐	ตัว
๓. ห้องสมุด	๑	ห้อง
- พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปล	๑	ชุด
- หนังสือวิชาการ	๑,๐๐๐	เล่ม
- หนังสือหลักธรรม	๕๐๐	เล่ม
- นิตยสาร	๕๐	เล่ม
- โต๊ะอ่านหนังสือ	๑๐	ชุด
- เก้าอี้	๕๐	ตัว
- ตู้หนังสือ	๒	ตู้
- พัดลม	๕	ตัว
- ที่วางหนังสือพิมพ์	๑	ตัว
๔. ห้องธุรการ	๑	ห้อง
- โต๊ะเหล็กทำงานห้องธุรการ ๔ ลี้นชัก	๒	ตัว
- โต๊ะคอมพิวเตอร์ มีลิ้นชัก	๒	ตัว
- เก้าอี้	๑๕	ตัว
- เครื่องคอมพิวเตอร์สำนักงาน	๒	เครื่อง
- โทรศัพท์	๑	หมายเลข
- เครื่องปริ้นเตอร์ เลเซอร์	๑	เครื่อง
- ตู้เก็บเอกสาร ๒ ชั้น	๒	ตู้
- เครื่อง Projector	๑	เครื่อง

- เครื่องขยายเสียงช่วยสอน	๑	เครื่อง
- เครื่องโทรทัศน์สี ๒๙ นิ้ว	๑	เครื่อง
- เครื่องถ่ายเอกสาร	๑	เครื่อง

๑๖. งบประมาณ

ในแต่ละปีการศึกษากำหนดงบประมาณดังนี้

๑. ที่มาของงบประมาณ

: เงินอุดหนุนจากมหาวิทยาลัย

: ค่าบำรุงการศึกษา

: เงินบริจาค

ภาคเรียนที่ ๑ จำนวน ๑๕ หน่วยกิต (นับหน่วยกิต ๑๒ หน่วยกิต, ไม่นับหน่วยกิต ๓ หน่วยกิต)

ลำดับที่	รายการ	จำนวนเงิน
๑	ค่าลงทะเบียนเรียน หน่วยกิตละ ๑๕๐ จำนวน ๑๕ หน่วยกิต	๒,๒๕๐.๐๐
๒	ค่าบำรุงกิจกรรมนักศึกษา	๒๐๐.๐๐
๓	ค่าเอกสารติดต่อประสานงานนักศึกษา	๕๕๐.๐๐*
รวม		๓,๐๐๐.๐๐ -.

ภาคเรียนที่ ๒ จำนวน ๑๕ หน่วยกิต (นับหน่วยกิต ๑๒ หน่วยกิต, ไม่นับหน่วยกิต ๓ หน่วยกิต)

ลำดับที่	รายการ	จำนวนเงิน
๑	ค่าลงทะเบียนเรียน หน่วยกิตละ ๑๕๐ จำนวน ๑๕ หน่วยกิต	๒,๒๕๐.๐๐
๒	ค่าบำรุงกิจกรรมนักศึกษา	๒๐๐.๐๐
๓	ค่าเอกสารติดต่อประสานงานนักศึกษา	๕๕๐.๐๐*
รวม		๓,๐๐๐.๐๐ -.
รวมค่าใช้จ่ายจบหลักสูตร ๑ ปี เป็นเงินทั้งสิ้น		๖,๐๐๐.๐๐ -.

หมายเหตุ : ๑. ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องเข้าปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน เป็นเวลา ๗ วัน

๒. *เสียค่าใช้จ่ายในภายหลังจากที่เข้าห้องเรียน หรือสำเร็จการศึกษา

๑๗. หลักสูตรการศึกษา

๑๗.๑ ชื่อหลักสูตร

ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์

ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Certificate. Program in Sangha Administration

๑๗.๒ ชื่อประกาศนียบัตรภาษาไทย

ชื่อเต็ม : ประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์

ชื่อย่อ : ป.บส.

ชื่อประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ

ชื่อเต็ม : Certificate. Program in Sangha Administration

ชื่อย่อ : Cert.in Sangha Admin.

๑๘. โครงร่างของหลักสูตร

หลักสูตรประกาศนียบัตร มี ๓๐ หน่วยกิต ประกอบด้วย

ก. วิชาบังคับ จำนวน ๒๔ หน่วยกิต

ข. วิชาเลือก จำนวน ๖ หน่วยกิต

กลุ่มวิชาบังคับ จำนวน ๒๔ หน่วยกิต

บส. ๐๐๑	พระไตรปิฎกศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๐๒	การปกครองคณะสงฆ์	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๐๓	กฎหมายสำหรับพระสงฆ์	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๐๔	การศาสนศึกษาและการศึกษาสงเคราะห์	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๐๕	การจัดการงานเผยแผ่พระพุทธศาสนายุคใหม่	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๐๖	การจัดการและพัฒนาสาธารณูปการ	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๐๗	การบริหารจัดการงานสาธารณสงเคราะห์	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๐๘	การศึกษาอิสระทางการบริหารกิจการคณะสงฆ์	๓ (๓-๐-๖)

กลุ่มวิชาเลือก จำนวน ๖ หน่วยกิต

บส. ๐๐๙	พุทธวิธีการบริหาร	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๑๐	ธรรมนิเทศ	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๑๑	เทศกาลและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๑๒	นวัตกรรมทางการศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๑๓	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๑๔	หลักการจัดการ	๓ (๓-๐-๖)

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.)

ระหว่างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘ กับหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗

หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ป.บส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘	หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ป.บส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗	หมายเหตุ
วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต	วิชาบังคับ ๒๔ หน่วยกิต	ปรับ โครงสร้าง หน่วยกิต
	<p>บส ๐๐๑ พระไตรปิฎกศึกษา ๓ (๓-๐-๖) (Tipitaka Studies)</p> <p>ศึกษากำเนิดและพัฒนากำเนิดคัมภีร์พระไตรปิฎก การจำแนกคัมภีร์พระไตรปิฎกและสำรวจเนื้อหาสาระของคัมภีร์พระไตรปิฎกโดยสังเขป แนวการจำแนกพระไตรปิฎกของพระอรหันตศาสดาจารย์ความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทย ระบบการสืบค้นคัมภีร์พระไตรปิฎกด้วยคอมพิวเตอร์ (BUDSIR) และพระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย</p>	ย้ายมาจาก กลุ่มวิชา เลือก ปรับ แนวสังเขป รายวิชาและ ปรับหน่วยกิต
<p>บส ๐๐๑ การปกครองคณะสงฆ์ ๒ (๒-๐-๔) (Sangha Administration)</p> <p>ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ ตั้งแต่สมัยพุทธกาลถึงปัจจุบันและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎระเบียบ คำสั่ง ประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์และการปกครองคณะสงฆ์อื่น</p>	<p>บส ๐๐๒ การปกครองคณะสงฆ์ ๓ (๓-๐-๖) (Sangha Administration)</p> <p>ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ ตั้งแต่สมัยพุทธกาลถึงปัจจุบันและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่าง ๆ กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์ไทย การควบคุมบังคับบัญชา ระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ อำนาจหน้าที่สำคัญของเจ้าคณะผู้ปกครอง การระงับอธิกรณ์ วินิจฉัยการลงนิคมกรรม วินิจฉัยข้ออุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยชั้นเจ้าอาวาส การแก้ไขข้อขัดข้องของเจ้าอาวาส รวมถึงศึกษาเปรียบเทียบการปกครองคณะสงฆ์กลุ่มอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ</p>	ปรับหน่วยกิต และเพิ่มแนว สังเขป รายวิชา

<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘</p>	<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>บส ๐๐๒ กฎหมายคณะสงฆ์ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Sangha Law)</p> <p>ศึกษาเปรียบเทียบมูลเหตุการบัญญัติพระวินัย ประเภทความผิดตามพระวินัยองค์ประกอบในการ กระทำความผิดตามพระวินัย กับพระราชบัญญัติคณะ สงฆ์และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>บส ๐๐๓ กฎหมายสำหรับพระสงฆ์ ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Sangha Law)</p> <p>ศึกษากฎหมายที่พระสงฆ์ควรทราบ ลักษณะที่มา และประเภทของกฎหมาย ความสัมพันธ์ของกฎหมาย คณะสงฆ์กับกฎหมายอื่น ๆ การบังคับใช้พระราชบัญญัติ คณะสงฆ์ กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศของคณะสงฆ์ การ ใช้อำนาจหน้าที่ของพระสังฆาธิการเพื่อประโยชน์ในการ บริหารกิจการของคณะสงฆ์</p>	<p>ปรับหน่วยกิต และเพิ่มแนว สั่งเขป รายวิชา</p>
	<p>บส ๐๐๔ การศาสนศึกษาและการศึกษาสงเคราะห์ ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Religious Education and Welfare Education)</p> <p>ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและส่งเสริม การศึกษาพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ แผนกธรรม แผนกบาลี แผนกสามัญศึกษา การจัดการศึกษาของ มหาวิทยาลัยสงฆ์แห่งคณะสงฆ์ไทย บทบาทของพระ ปริยัตินิเทศ และศึกษาเกี่ยวกับการจัดตั้งมูลนิธิ หรือ กองทุนเพื่อการศึกษา ภารกิจในการจัดการศึกษาที่ มุ่งเน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชน มุ่งเน้นการศึกษาศูนยศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ศูนยอบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด โรงเรียนเอกชนการกุศล ของวัด ตลอดจนการมอบทุน วัสดุ และอุปกรณ์ทางการ ศึกษาพระปริยัติธรรม</p>	<p>เพิ่มรายวิชา ใหม่</p>
	<p>บส ๐๐๕ การจัดการงานเผยแผ่พระพุทธศาสนายุคใหม่</p> <p>(Management on Buddhism Dissemination)</p> <p>ศึกษาความหมายการเผยแผ่ หลักการเผยแผ่ ของพระพุท ธศาสนา วิวัฒนาการการเผยแผ่ พระพุทธศาสนา องค์การเผยแผ่ในประเทศไทย การ จัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคดิจิทัลและการ</p>	<p>เพิ่มรายวิชา ใหม่</p>

<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘</p>	<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗</p>	<p>หมายเหตุ</p>
	<p>ใช้สื่อสมัยใหม่โดยเน้นการศึกษาหน่วยอบรมประชาชน ประจำตำบล สำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัด อำเภอ และตำบล พระธรรมทูต พระนักเผยแผ่ พระบัณฑิตเผยแผ่พระพุทธศาสนา พระนักเทศน์ และพระวิปัสสนาจารย์</p>	
<p>บส ๐๐๓ พระสงฆ์กับภาวะผู้นำ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Sangha and Leadership)</p> <p>ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับผู้นำ การบริหารในองค์กรสงฆ์ บทบาทของพระสงฆ์กับความเป็นผู้นำ เน้นความเป็นผู้นำตามแนวพุทธ พระสงฆ์ ผู้นำกับการตัดสินใจ การสร้างมนุษย์สัมพันธ์ การติดต่อสื่อสาร และการสร้างแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกองค์กรสงฆ์ การพูดแบบผู้นำการพัฒนา พระสงฆ์ในการเป็นผู้นำและภาวะผู้นำตามแนวพุทธ</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>บส ๐๐๔ การบริหารการศึกษาคณะสงฆ์ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Educational Administration of Thai Sangha)</p> <p>ศึกษาความเป็นมาของการศึกษาแห่งคณะสงฆ์ พัฒนาการและหลักการบริหารการศึกษาคณะสงฆ์ โครงสร้างและระบบการศึกษาคณะสงฆ์ บทบาทของพระสงฆ์ต่อการบริหารการศึกษา แนวโน้มการศึกษาสงฆ์และพระราชบัญญัติกฏ ระเบียบทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง</p>		<p>ยุบรวมกับ วิชาการศาสนศึกษาและ ศึกษาศาสตร์</p>
<p>บส ๐๐๕ การบริหารงานสาธารณูปการ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Administration of Public Construction)</p> <p>ศึกษาแนวคิดการบริหารงานสาธารณูปการของคณะสงฆ์ พัฒนาการงานสาธารณูปการของพระสงฆ์ การดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด การก่อสร้างและบูรณะปฏิสังขรณ์เสนาสนะ พระสงฆ์กับ</p>	<p>บส ๐๐๖ การจัดการและพัฒนางานสาธารณูปการ ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Monastery Compound Management and Development)</p> <p>ศึกษาความหมาย และความเป็นมาในการจัดการงานสาธารณูปการ กฎ ระเบียบการขออนุญาตตั้งวัดตามกฎกระทรวง การกำหนดส่วนพุทธาวาส สังฆาวาส และ</p>	<p>ปรับชื่อวิชา ปรับหน่วยกิต และเพิ่มแนว</p>

หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘	หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗	หมายเหตุ
การอนุรักษ์ศิลปกรรมของชาติ งานสาธารณูปการตามแบบเอกลักษณ์ประจำภาคต่างๆ หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสาธารณูปการ ปัญหาและแนวโน้มการบริหารงานสาธารณูปการ	เขตสาธารณประโยชน์ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การจัดทำผังวัด กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง การวางแผนการก่อสร้างและบูรณปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุภายในวัด การพัฒนาวัด โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข การดูแลรักษาศาสนสมบัติของวัด การทำบัญชีรายรับ รายจ่ายของวัด การดูแลรักษาโบราณวัตถุ ปัญหาและแนวโน้มการจัดการงานสาธารณูปการในอนาคต	สังเขป รายวิชา
	บส ๐๐๗ การบริหารจัดการงานสาธารณสงเคราะห์ ๓ (๓-๐-๖) (Public welfare work management) ศึกษางานสาธารณสงเคราะห์ ที่สำคัญในกิจการพระพุทธศาสนา เน้นการศึกษางานเกี่ยวกับการช่วยเหลือ พัฒนาสังคมช่วงเกิดปัญหาภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย อัคคีภัย วาตภัย และปัญหาสังคมชาติที่พึงทางจิตใจ รวมถึงการศึกษาบทบาท ทักษะ ธรรมนุญสุภาพพระสงฆ์ ความรู้ในด้านสุขภาพของพระคิลานุปัฏฐาก การให้คำแนะนำพระสงฆ์ภายในวัดตามหลักพระธรรมวินัยและความพร้อมในเตรียมการดูแลพระผู้สูงอายุภายในวัด	เพิ่มรายวิชาใหม่
	บส ๐๐๘ การศึกษาอิสระทางการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ๓ (๓-๐-๖) (Independent study in business administration Sangha) ศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติวัดที่ตนเองสังกัดโดยให้ครอบคลุมงานการบริหารกิจการคณะสงฆ์ตามความสนใจพร้อมทั้งนำเสนอในรูปแบบการเขียนเป็นรายงานการศึกษาหรือภาคินิพนธ์และนำเสนอด้วยปากเปล่าในชั้นเรียนภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษา	ย้ายมาจาก กลุ่มวิชาเลือก ปรับแนว สังเขปรายวิชา และปรับ หน่วยกิต

<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘</p>	<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>บส ๐๐๖ การบริหารศาสนสมบัติ ๒ (๒-๐-๔) (Administration of Religious Property)</p> <p>ศึกษาความเป็นมาและประเภทของศาสนสมบัติ กฎและระเบียบที่ว่าด้วยศาสนสมบัติการบริหารจัดการศาสนสมบัติและแนวโน้มการจัดการศาสนสมบัติ</p>		<p>ยุบรวมกับ รายวิชาการ จัดการและ พัฒนางาน สาธารณูปการ</p>
<p>บส ๐๐๗ การบริหารงบประมาณ ๒ (๒-๐-๔) (Public Budgeting Administration)</p> <p>ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎี และนโยบาย เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณบทบาทและอิทธิพล ของการเมืองที่มีต่องบประมาณและการคลังของ ประเทศ กระบวนการงบประมาณ เทคนิคและวิธีการ วิเคราะห์งบประมาณ</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>บส ๐๐๘ สัมมนาการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ๒ (๒-๐-๔) (Seminar on Sangha Administration)</p> <p>สัมมนาปัญหาการบริหารกิจการคณะสงฆ์ตาม หัวข้อที่กำหนด</p>		<p>ยุบรวมกับ รายวิชา การศึกษา อิสระทางการ บริหารกิจการ คณะสงฆ์</p>
<p>บส ๐๐๙ การบริหารงานธุรการ ๒ (๒-๐-๔) (Administrative Management)</p> <p>ศึกษาความหมายและขอบข่ายของวิชาการ เลขานุการ งานสารบรรณ งานการประชุม แบบหรือ หนังสือคณะสงฆ์ การบัญชีและการเงินของวัด การ จัดเก็บข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ลำดับสมณศักดิ์ และความรู้ทั่วไป โดยเน้นการฝึกปฏิบัติเป็นสำคัญ</p>		<p>ตัดออก</p>

<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘</p>	<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต</p>	<p>วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต</p>	
<p>บส ๐๑๐ พระพุทธศาสนากับการศึกษาสงเคราะห์ ๒ (๒-๐-๔) (Buddhism and Social Welfare Education)</p> <p>ศึกษาแนวความคิดการจัดการศึกษาสงเคราะห์ของพระพุทธศาสนา บทบาทของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาสงเคราะห์ ศึกษากรณีตัวอย่าง เช่น การศึกษาเด็กก่อนเกณฑ์การศึกษาโรงเรียนการกุศลของวัด การศึกษาโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ และศึกษาหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับการศึกษาสงเคราะห์</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>บส ๐๑๑ พระพุทธศาสนากับงานสังคมสงเคราะห์ ๒ (๒-๐-๔) (Buddhism and Social Works)</p> <p>ศึกษาแนวความคิดการสังคมสงเคราะห์ของพระพุทธศาสนา บทบาทของพระสงฆ์ในการสงเคราะห์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เช่น การสาธารณสุข การสาธารณสุขสงเคราะห์การสงเคราะห์ด้านจิตใจ และศึกษาหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>บส ๐๑๒ พระไตรปิฎกศึกษา ๒ (๒-๐-๔) (Tipitaka Studies)</p> <p>ศึกษากำเนิดและพัฒนาการคัมภีร์พระไตรปิฎก การจำแนกคัมภีร์พระไตรปิฎกและสำรวจเนื้อหาสาระของคัมภีร์พระไตรปิฎกโดยสังเขป แนวการจำแนกพระไตรปิฎกของพระอรหันตเถาจารย์ความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทย ระบบการสืบค้นคัมภีร์พระไตรปิฎกด้วยคอมพิวเตอร์ (BUDSIR) และพระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย</p>		<p>ย้ายไปกลุ่มวิชาบังคับปรับหลักสูตรรายวิชาและหน่วยกิต</p>

<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘</p>	<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>บส ๐๑๓ พุทธวิธีการสอน ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Buddha's Teaching Methods)</p> <p>ศึกษาหลักการและวิธีสอนของพระพุทธเจ้า การวิเคราะห์ธรรมชาติผู้เรียนคุณสมบัติของผู้สอน วัตถุประสงค์ในการสอน การเลือกวิธีการสอนตามแนว ไตรสิกขา อริยสัจจ ๔ อนุปุพพิกขา และ นวังกส์ตฤศาสน์</p>	<p>บส ๐๐๙ พุทธวิธีการบริหาร ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Buddha Methods Management)</p> <p>ศึกษาหลักการ รูปแบบ และกลยุทธ์การสอนของ พระพุทธเจ้า การวิเคราะห์ธรรมชาติผู้เรียน คุณสมบัติ ของผู้สอน วัตถุประสงค์ในการสอน การเลือกวิธีการสอน ตามแนวไตรสิกขา อริยสัจจ ๔ อนุปุพพิกขา และ นวังกส์ตฤศาสน์ และตัวอย่างการสอนที่ปรากฏใน พระไตรปิฎก</p>	<p>ปรับรหัส รายวิชา หน่วยกิตและ แนวสังเขป รายวิชา</p>
<p>บส ๐๑๔ ธรรมนิเทศ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Dhamma Communication)</p> <p>ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนิเทศศาสตร์ หลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการ เขียนบทความ ศิลปะการพูดในที่ชุมนุมชน การพัฒนา บุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดง ปาฐกถาธรรม การอภิปราย วิธีการใช้สื่อประกอบการ บรรยายบทบาทและอิทธิพลของสื่อต่อการเผยแผ่ ธรรมะ</p>	<p>บส ๐๑๐ ธรรมนิเทศ ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Dhamma Communication)</p> <p>ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับนิเทศศาสตร์ หลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการ เขียนบทความ ศิลปะการพูดในที่ชุมนุมชน การพัฒนา บุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดง ปาฐกถาธรรม การอภิปราย เทคนิคและวิธีการใช้สื่อ ประกอบการบรรยายบทบาทและอิทธิพลของสื่อต่อการ เผยแผ่ธรรมะ</p>	<p>ปรับรหัส รายวิชา หน่วยกิตและ แนวสังเขป รายวิชา</p>
<p>บส ๐๑๕ พุทธศิลป์ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Buddhist Arts)</p> <p>ศึกษาพัฒนาการของพุทธศิลป์ในอินเดีย และ คลื่นพระพุทธศาสนาที่เข้ามาสู่ประเทศไทย ซึ่งสัมพันธ์ กับสกุลศิลปะสมัยต่างๆ จนเกิดเป็นสกุลศิลปะใน ประเทศไทย ทั้งด้านประติมากรรม จิตรกรรม และ สถาปัตยกรรม อิทธิพลของพุทธศิลป์ในสังคมไทยและ แนวทางในการอนุรักษ์พุทธศิลป์ปรัชญาธรรมทางวัตถุ และความงามจากพุทธศิลป์สมัยต่างๆ ในประเทศไทย โดยอาศัยพุทธลักษณะ</p>		<p>ตัดออก</p>

<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘</p>	<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>บส ๐๑๖ เทศกาลและพุทธศาสนพิธี ๒ (๒-๐-๔) (Buddhist Festivals and Traditions)</p> <p>ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาล และพิธีกรรมนั้นๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง โดยเน้นให้มีการฝึกปฏิบัติ</p>	<p>บส ๐๑๑ เทศกาลและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖) (Buddhist Festivals and Traditions)</p> <p>ศึกษาเทศกาลและที่มาของพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาล และพิธีกรรมตามภูมิภาคนั้นๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง โดยเน้นให้มีการฝึกปฏิบัติ</p>	<p>ปรับรหัส รายวิชา หน่วยกิตและ แนวสังเขป รายวิชา</p>
<p>บส ๐๑๗ พระพุทธศาสนากับสถานการณ์ปัจจุบัน ๒ (๒-๐-๔) (Buddhism in Current Affairs)</p> <p>ศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันของพระพุทธศาสนาในประเทศต่างๆ ทั้งในทวีปเอเชียและยุโรป อเมริกาและออสเตรเลีย ผลกระทบของลัทธิการเมืองและศาสนาอื่นๆ ที่มีต่อสถานะของพระพุทธศาสนา อิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมโลก และบทบาทขององค์กรพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>บส ๐๑๘ นวัตกรรมทางการศึกษา ๒ (๒-๐-๔) (Innovation in Education)</p> <p>ศึกษาแนวคิดใหม่และทางเลือกสำหรับการศึกษาทั่วไป ทฤษฎีและแนวโน้มเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา แนวคิดใหม่ทางการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา และการจัดจรรยาศึกษาในโรงเรียน ความสำคัญและพัฒนาการของสื่อการสอน เทคโนโลยีทางการศึกษา แนวคิดใหม่เกี่ยวกับการพัฒนา</p>	<p>บส ๐๑๒ นวัตกรรมทางการศึกษา ๓ (๓-๐-๖) (Innovation in Education)</p> <p>ศึกษาแนวคิดใหม่และทางเลือกสำหรับการศึกษาทั่วไป ทฤษฎีและแนวโน้มเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา แนวคิดใหม่ทางการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา ความสำคัญและพัฒนาการของสื่อการสอน เทคโนโลยีทางการศึกษา แนวคิดใหม่เกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา และแนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษาคณะสงฆ์</p>	<p>ปรับรหัส รายวิชาหน่วย กิตและแนว สังเขปรายวิชา</p>

<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘</p>	<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>การศึกษา และแนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษาคณะสงฆ์</p>		
<p>บส ๐๑๙ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Local Wisdom)</p> <p>ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นองค์ความรู้ความสามารถของชาวบ้านที่สั่งสมสืบทอดกันมา อันเป็นศักยภาพหรือความสามารถที่จะแก้ปัญหา ปรับตัวเรียนรู้และมีการสืบทอดไปสู่คนรุ่นใหม่อันเป็นแก่นของชุมชนให้อยู่รอดจนถึงปัจจุบัน</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>บส ๐๒๐ การศึกษาอิสระ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Independent Studies)</p> <p>เลือกปฏิบัติงานในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ตามความสนใจ และเขียนเป็นรายงานการศึกษาหรือภาคินพนธ์ในการควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษา</p>		<p>ปรับเป็นกลุ่มวิชาบังคับ</p>
	<p>บส ๐๑๓ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นองค์ประกอบหลักคือ การพึ่งพาตนเอง ความพอประมาณ เดินสายกลาง มีภูมิคุ้มกัน มีเหตุผลเป็นคนดี และรู้จักสามัคคี</p>	<p>เพิ่มรายวิชาใหม่</p>
	<p>บส. ๐๑๔ หลักการจัดการ ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Principles of Management)</p> <p>ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและขอบเขตขององค์การและการจัดการ พัฒนาการของการจัดการ การจัดการภาครัฐและเอกชน การวางแผน การควบคุมงาน การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การวินิจัยสั่งการ การ</p>	<p>เพิ่มรายวิชาใหม่</p>

<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘</p>	<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗</p>	<p>หมายเหตุ</p>
	<p>ประเมิน การจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และการบูรณาการการจัดการด้วยหลักพุทธธรรม</p>	

รายละเอียดหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗)

วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๗
วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑. ชื่อหลักสูตร

๑.๑ ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์

๑.๒ ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Certificate, Program in Sangha Administration

๒. ชื่อประกาศนียบัตร

๒.๑ ชื่อประกาศนียบัตรภาษาไทย

๒.๑.๑ ชื่อเต็ม : ประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์

๒.๑.๒ ชื่อย่อ : ป.บส.

๒.๒ ชื่อประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ

๒.๒.๑ ชื่อเต็ม : Certificate in Sangha Administration

๒.๒.๒ ชื่อย่อ : Cert. in Sangha Admin.

๓. แผนงาน

จัดการศาสนศึกษา

๔. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. สถานที่ตั้งโครงการ

วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ๖๖๒ หมู่ ๒ ถ.พหลโยธิน ต.ศาลา อ.เกาะคา จ.ลำปาง ๕๒๑๓๐

๖. หลักการและเหตุผล

ภารกิจของ วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ที่ได้รับมอบหมายจาก มหาวิทยาลัยมีหน้าที่โดยตรง ในการจัดการศึกษาวิชาการศึกษาทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มวิชาการด้านรัฐศาสตร์ และจัดการศึกษาสาขารัฐศาสตร์แล้ว ยังมีหน้าที่ต้องให้บริการทางวิชาการด้านสังคมศาสตร์ (การปกครองหรือ การบริหารจัดการ) ให้แก่คณะสงฆ์อีกด้วย ซึ่งในปัจจุบันนี้มีพระสงฆ์และคฤหัสถ์ผู้สนองงานในส่วนของคณะสงฆ์ จำนวนมากที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและมี ประสบการณ์ทั้งการบริหารกิจการคณะสงฆ์ การสอนพระปริยัติธรรม และในส่วนของคฤหัสถ์ที่สนองงานคณะสงฆ์ ซึ่งต้องการจะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา แต่ไม่สามารถเข้าศึกษาต่อได้ เพราะขาดคุณสมบัติที่จะเข้ารับการ ศึกษาในระดับดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อให้ภารกิจเป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยได้มอบหมาย สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง จึงได้จัดทำโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อจัดการศึกษาในเรื่องดังกล่าวนี้แก่พระสงฆ์และคฤหัสถ์ผู้มีความสนใจศึกษาต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชปณิธานของล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๕ องค์ผู้สถาปนามหาวิทยาลัยและสอดคล้องกับปณิธานของมหาวิทยาลัยที่ว่าด้วยการศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์

๗. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อผลิตพระสังฆาธิการ ครูสอนปริยัติธรรม พระสอนศีลธรรม และคฤหัสถ์ผู้สนองงานคณะสงฆ์ในระดับประกาศนียบัตรให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารกิจการคณะสงฆ์

๒. เพื่อผลิตพระสังฆาธิการ ครูสอนปริยัติธรรม พระสอนศีลธรรม และคฤหัสถ์ผู้สนองงานคณะสงฆ์ในระดับประกาศนียบัตร ให้สามารถนำความรู้ด้านการบริหารกิจการคณะสงฆ์ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาพระพุทธศาสนาและสังคม

๓. เพื่อผลิตพระสังฆาธิการ ครูสอนปริยัติธรรม พระสอนศีลธรรม และคฤหัสถ์ผู้สนองงานคณะสงฆ์ในระดับประกาศนียบัตร ให้อุทิศตนและสามารถนำหลักการบริหารกิจการคณะสงฆ์ไปประยุกต์ใช้ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและสังคม

๔. เพื่อให้พระสังฆาธิการ ครูสอนปริยัติธรรม พระสอนศีลธรรม และคฤหัสถ์ผู้สนองงานคณะสงฆ์ได้มีคุณวุฒิทางการศึกษาที่สามารถศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้

๘. ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ภาคการศึกษาที่ ๑ เป็นต้นไป

๙. ขั้นตอนการดำเนินการ

๑. สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จัดทำโครงการปรับปรุงและโครงการเปิดสอน

๒. เสนอขออนุมัติปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗ ต่อคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. เสนอต่อมหาวิชาการเพื่อความเห็นชอบ

๔. เสนอต่อมหาวิทยาลัยเพื่ออนุมัติ

๕. ประชาสัมพันธ์โครงการหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์

๖. แนะนำการเรียนการสอนและดำเนินการเรียนการสอน

๗. รายงานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือ กิจการอันใดต่อคณะสังคมศาสตร์

๑๐. คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

๑๐.๑ คุณสมบัติของพระภิกษุสามเณรผู้สมัครเข้าศึกษา

๑. เป็นพระสังฆาธิการ หรือครูสอนพระปริยัติธรรม หรือพระสอนศีลธรรม และสอบได้นักธรรมชั้นใดชั้นหนึ่ง หรือ

๒. เป็นพระสังฆาธิการ หรือครูสอนพระปริยัติธรรม หรือพระสอนศีลธรรม และสำเร็จการศึกษาภาคบังคับขึ้นไป หรือ

๓. เป็นพระภิกษุสามเณรผู้มีประสบการณ์การสอนในโรงเรียนต่างๆ ไม่น้อยกว่า ๑ ปี และเป็นผู้สอบได้นักธรรมชั้นใดชั้นหนึ่งและสำเร็จการศึกษาภาคบังคับขึ้นไป หรือ

๔. เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ เพื่อขอรับประกาศนียบัตรตามที่สภาวิชาการเห็นชอบ

๑๐.๒ คุณสมบัติของคฤหัสถ์ผู้สมัครเข้าศึกษา

๑. เป็นไวยาวัจกร มัคทายก หรือกรรมการวัดที่ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับหรือเทียบเท่า หรือผู้ได้รับประกาศนียบัตรอื่นที่มหาวิทยาลัยรับรอง หรือ

๒. เป็นผู้ที่มีมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เข้าศึกษาเป็นกรณีพิเศษ เพื่อขอรับประกาศนียบัตรตามเกณฑ์ที่สภาวิชาการกำหนด

๓. ไม่เคยถูกคัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใดๆ เพราะความผิดทางความประพฤติ หรือวินัย

๔. เป็นผู้ที่มีวัดหรือคณะสงฆ์ให้การรับรองเพื่อเข้ารับการศึกษา

๑๑. ระบบการศึกษา

ใช้ระบบหน่วยทวิภาค (Semester Credit System) โดยแบ่งเวลาการศึกษาในปีการศึกษาออกเป็น ๒ ภาค

การศึกษาปกติ คือ

ภาคการศึกษาที่หนึ่ง (First Semester) มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

ภาคการศึกษาที่สอง (Second Semester) มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

๑๒. การลงทะเบียนเรียน

กำหนดให้ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ ๑ จำนวน ๑๒ หน่วยกิต และในภาคการศึกษาที่ ๒ จำนวน ๑๒ หน่วยกิต ส่วนรายวิชาที่ลงทะเบียน โดยไม่นับหน่วยกิตให้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของการจัดแผนการสอน

๑๓. ระยะเวลาการศึกษา

การศึกษาตลอดหลักสูตร ๑ ปี หรือไม่ต่ำกว่า ๒ ภาคการศึกษาปกติ แต่อย่างมากไม่เกินสองเท่าของระยะเวลาการศึกษาปกติของหลักสูตร

๑๔. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

การวัดผลเป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาาระดับปริญญาตรีมาใช้โดยอนุโลม และเกณฑ์ทั่วไป คือ

๑. ให้มีการวัดผลการศึกษาทุกรายวิชาที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนไว้ในแต่ละภาคการศึกษา
๒. นักศึกษาต้องมีเวลาเรียนในแต่ละรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมด ในภาคการศึกษานั้น จึงมีสิทธิ์เข้าสอบในรายวิชานั้น

๓. การประเมินผลการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้นให้มีผลการศึกษาระดับ(Grade) และค่าระดับ (Grade Point) ดังนี้

ผลการศึกษา	ระดับ	ค่าระดับ
ดีเยี่ยม (Excellent)	A	๔.๐๐
ดีมาก (Very Good)	B+	๓.๕๐
ดี (Good)	B	๓.๐๐
ค่อนข้างดี (Very Fair)	C+	๒.๕๐
พอใช้ (Fair)	C	๒.๐๐
ค่อนข้างพอใช้ (Quite Fair)	D+	๑.๕๐
อ่อน (Poor)	D	๑.๐๐
ตก (Failed)	F	๐

ทั้งนี้ เกณฑ์คะแนนต่ำสุดที่ถือว่าผ่านในรายวิชานั้น คือ ระดับ D

๔. นักศึกษาผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังนี้

ก. สอบได้หน่วยกิตสะสมครบตามหลักสูตรเข้าศึกษาภายในระยะเวลาไม่เกิน ๒ เท่า เวลาศึกษาตามหลักสูตร และมีค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่าระดับ ๒.๐๐ หรือ ระดับ C

ข. ผ่านการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ค. มีความประพฤติดี

ง. ไม่มีพันธะอื่นใดกับมหาวิทยาลัย

๕. นักศึกษาผู้สำเร็จการศึกษามีสิทธิ์ที่จะเข้าศึกษาต่อในชั้นระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในสาขาที่มหาวิทยาลัยกำหนด แต่ทั้งนี้ ต้องได้รับค่าระดับเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐

๑๕. สถานที่

๑. สถานที่

วิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง ๖๖๒ หมู่ ๒ ถ.พหลโยธิน ต.ศาลา อ.เกาะคา จ.ลำปาง ๕๒๑๓๐

๒. อาคารเรียนประกอบด้วย

๑) ห้องเรียนรวม	๑	ห้อง
- โต๊ะอาจารย์	๑	ตัว
- โต๊ะนั่งเรียน	๔๕	ตัว
- กระดานไวท์บอร์ด	๑	แผ่น
- พัดลม	๕	ตัว
- โต๊ะหมู่บูชา	๑	ชุด
๒) ห้องประชุมใหญ่	๑	ห้อง
- โต๊ะประชุมย่อยรูปวงกลม	๑	ห้อง
- เก้าอี้ห้องประชุมใหญ่	๕๐	ตัว
๓. ห้องสมุด	๑	ห้อง
- พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปล	๑	ชุด
- หนังสือวิชาการ	๑,๐๐๐	เล่ม
- หนังสือหลักธรรม	๕๐๐	เล่ม
- นิตยสาร	๕๐	เล่ม
- โต๊ะอ่านหนังสือ	๑๐	ชุด
- เก้าอี้	๕๐	ตัว
- ตู้หนังสือ	๒	ตู้
- พัดลม	๕	ตัว
- ที่วางหนังสือพิมพ์	๑	ตัว
๔. ห้องธุรการ	๑	ห้อง
- โต๊ะเหล็กทำงานห้องธุรการ ๔ ลี้นชัก	๒	ตัว
- โต๊ะคอมพิวเตอร์ มีลิ้นชัก	๒	ตัว
- เก้าอี้	๑๕	ตัว
- เครื่องคอมพิวเตอร์สำนักงาน	๒	เครื่อง
- โทรศัพท์	๑	หมายเลข
- เครื่องปริ้นเตอร์ เลเซอร์	๑	เครื่อง
- ตู้เก็บเอกสาร ๒ ชั้น	๒	ตู้
- เครื่อง Projector	๑	เครื่อง

- เครื่องขยายเสียงช่วยสอน	๑	เครื่อง
- เครื่องโทรทัศน์สี ๒๙ นิ้ว	๑	เครื่อง
- เครื่องถ่ายเอกสาร	๑	เครื่อง

๑๖. งบประมาณ

ในแต่ละปีการศึกษากำหนดงบประมาณดังนี้

๑. ที่มาของงบประมาณ

: เงินอุดหนุนจากมหาวิทยาลัย

: ค่าบำรุงการศึกษา

: เงินบริจาค

ภาคเรียนที่ ๑ จำนวน ๑๕ หน่วยกิต (นับหน่วยกิต ๑๒ หน่วยกิต, ไม่นับหน่วยกิต ๓ หน่วยกิต)

ลำดับที่	รายการ	จำนวนเงิน
๑	ค่าลงทะเบียนเรียน หน่วยกิตละ ๑๕๐ จำนวน ๑๕ หน่วยกิต	๒,๒๕๐.๐๐
๒	ค่าบำรุงกิจกรรมนักศึกษา	๒๐๐.๐๐
๓	ค่าเอกสารติดต่อประสานงานนักศึกษา	๕๕๐.๐๐*
รวม		๓,๐๐๐.๐๐ -.

ภาคเรียนที่ ๒ จำนวน ๑๕ หน่วยกิต (นับหน่วยกิต ๑๒ หน่วยกิต, ไม่นับหน่วยกิต ๓ หน่วยกิต)

ลำดับที่	รายการ	จำนวนเงิน
๑	ค่าลงทะเบียนเรียน หน่วยกิตละ ๑๕๐ จำนวน ๑๕ หน่วยกิต	๒,๒๕๐.๐๐
๒	ค่าบำรุงกิจกรรมนักศึกษา	๒๐๐.๐๐
๓	ค่าเอกสารติดต่อประสานงานนักศึกษา	๕๕๐.๐๐*
รวม		๓,๐๐๐.๐๐ -.
รวมค่าใช้จ่ายจบหลักสูตร ๑ ปี เป็นเงินทั้งสิ้น		๖,๐๐๐.๐๐ -.

หมายเหตุ : ๑. ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องเข้าปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน เป็นเวลา ๗ วัน

๒. *เสียค่าใช้จ่ายในภายหลังจากที่เข้าห้องเรียน หรือสำเร็จการศึกษา

๑๗. หลักสูตรการศึกษา

๑๗.๑ ชื่อหลักสูตร

ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์

ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Certificate. Program in Sangha Administration

๑๗.๒ ชื่อประกาศนียบัตรภาษาไทย

ชื่อเต็ม : ประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์

ชื่อย่อ : ป.บส.

ชื่อประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ

ชื่อเต็ม : Certificate. Program in Sangha Administration

ชื่อย่อ : Cert.in Sangha Admin.

๑๘. โครงร่างของหลักสูตร

หลักสูตรประกาศนียบัตร มี ๓๐ หน่วยกิต ประกอบด้วย

ก. วิชาบังคับ จำนวน ๒๔ หน่วยกิต

ข. วิชาเลือก จำนวน ๖ หน่วยกิต

กลุ่มวิชาบังคับ จำนวน ๒๔ หน่วยกิต

บส. ๐๐๑	พระไตรปิฎกศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๐๒	การปกครองคณะสงฆ์	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๐๓	กฎหมายสำหรับพระสงฆ์	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๐๔	การศาสนศึกษาและการศึกษาสงเคราะห์	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๐๕	การจัดการงานเผยแผ่พระพุทธศาสนายุคใหม่	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๐๖	การจัดการและพัฒนาสาธารณูปการ	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๐๗	การบริหารจัดการงานสาธารณสงเคราะห์	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๐๘	การศึกษาอิสระทางการบริหารกิจการคณะสงฆ์	๓ (๓-๐-๖)

กลุ่มวิชาเลือก จำนวน ๖ หน่วยกิต

บส. ๐๐๙	พุทธวิธีการบริหาร	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๑๐	ธรรมนิเทศ	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๑๑	เทศกาลและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๑๒	นวัตกรรมทางการศึกษา	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๑๓	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๓ (๓-๐-๖)
บส. ๐๑๔	หลักการจัดการ	๓ (๓-๐-๖)

ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ (ป.บ.ส.)

ระหว่างหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘ กับหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗

หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ป.บ.ส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘	หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ป.บ.ส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗	หมายเหตุ
วิชาบังคับ ๑๘ หน่วยกิต	วิชาบังคับ ๒๔ หน่วยกิต	ปรับ โครงสร้าง หน่วยกิต
	<p>บส ๐๐๑ พระไตรปิฎกศึกษา ๓ (๓-๐-๖) (Tipitaka Studies)</p> <p>ศึกษากำเนิดและพัฒนากำเนิดการคัมภีร์พระไตรปิฎก การจำแนกคัมภีร์พระไตรปิฎกและสำรวจเนื้อหาสาระของคัมภีร์พระไตรปิฎกโดยสังเขป แนวการจำแนกพระไตรปิฎกของพระอรหันตศาสดาจารย์ความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทย ระบบการสืบค้นคัมภีร์พระไตรปิฎกด้วยคอมพิวเตอร์ (BUDSIR) และพระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย</p>	ย้ายมาจาก กลุ่มวิชา เลือก ปรับ แนวสังเขป รายวิชาและ ปรับหน่วยกิต
<p>บส ๐๐๑ การปกครองคณะสงฆ์ ๒ (๒-๐-๔) (Sangha Administration)</p> <p>ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ ตั้งแต่สมัยพุทธกาลถึงปัจจุบันและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่างๆ กฎระเบียบ คำสั่ง ประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์และการปกครองคณะสงฆ์อื่น</p>	<p>บส ๐๐๒ การปกครองคณะสงฆ์ ๓ (๓-๐-๖) (Sangha Administration)</p> <p>ศึกษาพัฒนาการของระบบการปกครองคณะสงฆ์ ตั้งแต่สมัยพุทธกาลถึงปัจจุบันและวิเคราะห์เนื้อหาพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฉบับต่าง ๆ กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศที่สำคัญของคณะสงฆ์ไทย การควบคุมบังคับบัญชา ระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ อำนาจหน้าที่สำคัญของเจ้าคณะผู้ปกครอง การระงับอธิกรณ์ วินิจฉัยการลงนิคหกรรม วินิจฉัยข้ออุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยชั้นเจ้าอาวาส การแก้ไขข้อขัดข้องของเจ้าอาวาส รวมถึงศึกษาเปรียบเทียบการปกครองคณะสงฆ์กลุ่มอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ</p>	ปรับหน่วยกิต และเพิ่มแนว สังเขป รายวิชา

<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘</p>	<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>บส ๐๐๒ กฎหมายคณะสงฆ์ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Sangha Law)</p> <p>ศึกษาเปรียบเทียบมูลเหตุการบัญญัติพระวินัยประเภทความผิดตามพระวินัยองค์ประกอบในการกระทำความผิดตามพระวินัย กับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>บส ๐๐๓ กฎหมายสำหรับพระสงฆ์ ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Sangha Law)</p> <p>ศึกษากฎหมายที่พระสงฆ์ควรทราบ ลักษณะที่มาและประเภทของกฎหมาย ความสัมพันธ์ของกฎหมายคณะสงฆ์กับกฎหมายอื่น ๆ การบังคับใช้พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ กฎ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศของคณะสงฆ์ การใช้อำนาจหน้าที่ของพระสังฆาธิการเพื่อประโยชน์ในการบริหารกิจการของคณะสงฆ์</p>	<p>ปรับหน่วยกิตและเพิ่มแนว สังเขป รายวิชา</p>
	<p>บส ๐๐๔ การศาสนศึกษาและการศึกษาสงเคราะห์ ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Religious Education and Welfare Education)</p> <p>ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ แผนกธรรมแผนกบาลี แผนกสามัญศึกษา การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์แห่งคณะสงฆ์ไทย บทบาทของพระปริยัตินิเทศ และศึกษาเกี่ยวกับการจัดตั้งมูลนิธิ หรือกองทุนเพื่อการศึกษา ภารกิจในการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชน มุ่งเน้นการศึกษาศูนยศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ศูนยอบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด โรงเรียนเอกชนการกุศลของวัด ตลอดจนการมอบทุน วัสดุ และอุปกรณ์ทางการศึกษาพระปริยัติธรรม</p>	<p>เพิ่มรายวิชา ใหม่</p>
	<p>บส ๐๐๕ การจัดการงานเผยแผ่พระพุทธศาสนายุคใหม่</p> <p>(Management on Buddhism Dissemination)</p> <p>ศึกษาความหมายการเผยแผ่ หลักการเผยแผ่ของพระพุทธศาสนา วิวัฒนาการการเผยแผ่พระพุทธศาสนา องค์การเผยแผ่ในประเทศไทย การจัดการการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในยุคดิจิทัลและการ</p>	<p>เพิ่มรายวิชา ใหม่</p>

<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘</p>	<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗</p>	<p>หมายเหตุ</p>
	<p>ใช้สื่อสมัยใหม่โดยเน้นการศึกษาหน่วยอบรมประชาชน ประจำตำบล สำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัด อำเภอ และตำบล พระธรรมทูต พระนักเผยแผ่ พระบัณฑิตเผยแผ่พระพุทธศาสนา พระนักเทศน์ และพระวิปัสสนาจารย์</p>	
<p>บส ๐๐๓ พระสงฆ์กับภาวะผู้นำ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Sangha and Leadership)</p> <p>ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับผู้นำ การบริหารในองค์กรสงฆ์ บทบาทของพระสงฆ์กับความเป็นผู้นำ เน้นความเป็นผู้นำตามแนวพุทธ พระสงฆ์ ผู้นำกับการตัดสินใจ การสร้างมนุษย์สัมพันธ์ การติดต่อสื่อสาร และการสร้างแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกองค์กรสงฆ์ การพูดแบบผู้นำการพัฒนาพระสงฆ์ในการเป็นผู้นำและภาวะผู้นำตามแนวพุทธ</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>บส ๐๐๔ การบริหารการศึกษาคณะสงฆ์ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Educational Administration of Thai Sangha)</p> <p>ศึกษาความเป็นมาของการศึกษาแห่งคณะสงฆ์ พัฒนาการและหลักการบริหารการศึกษาคณะสงฆ์ โครงสร้างและระบบการศึกษาคณะสงฆ์ บทบาทของพระสงฆ์ต่อการบริหารการศึกษา แนวโน้มการศึกษาสงฆ์และพระราชบัญญัติกฏ ระเบียบทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง</p>		<p>ยุบรวมกับ วิชาการศาสนศึกษาและ ศึกษาศาสตร์</p>
<p>บส ๐๐๕ การบริหารงานสาธารณูปการ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Administration of Public Construction)</p> <p>ศึกษาแนวคิดการบริหารงานสาธารณูปการของคณะสงฆ์ พัฒนาการงานสาธารณูปการของพระสงฆ์ การดูแลรักษาและจัดการศาสนสมบัติของวัด การก่อสร้างและบูรณะปฏิสังขรณ์เสนาสนะ พระสงฆ์กับ</p>	<p>บส ๐๐๖ การจัดการและพัฒนางานสาธารณูปการ ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Monastery Compound Management and Development)</p> <p>ศึกษาความหมาย และความเป็นมาในการจัดการงานสาธารณูปการ กฎ ระเบียบการขออนุญาตตั้งวัดตามกฎกระทรวง การกำหนดส่วนพุทธาวาส สังฆาวาส และ</p>	<p>ปรับชื่อวิชา ปรับหน่วยกิต และเพิ่มแนว</p>

หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘	หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗	หมายเหตุ
<p>การอนุรักษ์ศิลปกรรมของชาติ งานสาธารณูปการตามแบบเอกลักษณ์ประจำภาคต่างๆ หลักพุทธธรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสาธารณูปการ ปัญหาและแนวโน้มการบริหารงานสาธารณูปการ</p>	<p>เขตสาธารณประโยชน์ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การจัดทำผังวัด กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง การวางแผนการก่อสร้างและบูรณปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุภายในวัด การพัฒนาวัด โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข การดูแลรักษาศาสนสมบัติของวัด การทำบัญชีรายรับ รายจ่ายของวัด การดูแลรักษาโบราณวัตถุ ปัญหาและแนวโน้มการจัดการงานสาธารณูปการในอนาคต</p>	<p>สังเขป รายวิชา</p>
	<p>บส ๐๐๗ การบริหารจัดการงานสาธารณสงเคราะห์ ๓ (๓-๐-๖) (Public welfare work management) ศึกษางานสาธารณสงเคราะห์ ที่สำคัญในกิจการพระพุทธศาสนา เน้นการศึกษางานเกี่ยวกับการช่วยเหลือ พัฒนาสังคมช่วงเกิดปัญหาภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย อัคคีภัย วาตภัย และปัญหาสังคมชาติที่พึงทางจิตใจ รวมถึงการศึกษาบทบาท ทักษะ ธรรมนุญสุขภาพพระสงฆ์ ความรู้ในด้านสุขภาพของพระคิลานุปัฏฐาก การให้คำแนะนำพระสงฆ์ภายในวัดตามหลักพระธรรมวินัยและความพร้อมในเตรียมการดูแลพระผู้สูงอายุภายในวัด</p>	<p>เพิ่มรายวิชาใหม่</p>
	<p>บส ๐๐๘ การศึกษาอิสระทางการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ๓ (๓-๐-๖) (Independent study in business administration Sangha) ศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติวัดที่ตนเองสังกัดโดยให้ครอบคลุมงานการบริหารกิจการคณะสงฆ์ตามความสนใจพร้อมทั้งนำเสนอในรูปแบบการเขียนเป็นรายงานการศึกษาหรือภาคินิพนธ์และนำเสนอด้วยปากเปล่าในชั้นเรียนภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษา</p>	<p>ย้ายมาจาก กลุ่มวิชาเลือก ปรับแนว สังเขปรายวิชา และปรับ หน่วยกิต</p>

<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘</p>	<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>บส ๐๐๖ การบริหารศาสนสมบัติ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Administration of Religious Property)</p> <p>ศึกษาความเป็นมาและประเภทของศาสนสมบัติ กฎและระเบียบที่ว่าด้วยศาสนสมบัติการบริหารจัดการศาสนสมบัติและแนวโน้มการจัดการศาสนสมบัติ</p>		<p>ยุบรวมกับ รายวิชาการ จัดการและ พัฒนางาน สาธารณูปการ</p>
<p>บส ๐๐๗ การบริหารงบประมาณ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Public Budgeting Administration)</p> <p>ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎี และนโยบาย เกี่ยวกับการบริหารงบประมาณบทบาทและอิทธิพลของการเมืองที่มีต่องบประมาณและการคลังของประเทศ กระบวนการงบประมาณ เทคนิคและวิธีการวิเคราะห์งบประมาณ</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>บส ๐๐๘ สัมมนาการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Seminar on Sangha Administration)</p> <p>สัมมนาปัญหาการบริหารกิจการคณะสงฆ์ตามหัวข้อที่กำหนด</p>		<p>ยุบรวมกับ รายวิชา การศึกษา อิสระทางการ บริหารกิจการ คณะสงฆ์</p>
<p>บส ๐๐๙ การบริหารงานธุรการ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Administrative Management)</p> <p>ศึกษาความหมายและขอบข่ายของวิชาการ เลขานุการ งานสารบรรณ งานการประชุม แบบหรือหนังสือคณะสงฆ์ การบัญชีและการเงินของวัด การจัดเก็บข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ลำดับสมณศักดิ์และความรู้ทั่วไป โดยเน้นการฝึกปฏิบัติเป็นสำคัญ</p>		<p>ตัดออก</p>

<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘</p>	<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต</p>	<p>วิชาเลือก ๖ หน่วยกิต</p>	
<p>บส ๐๑๐ พระพุทธศาสนากับการศึกษาสงเคราะห์ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Buddhism and Social Welfare Education)</p> <p>ศึกษาแนวความคิดการจัดการศึกษาสงเคราะห์ของพระพุทธศาสนา บทบาทของพระสงฆ์ในการจัดการศึกษาสงเคราะห์ ศึกษากรณีตัวอย่าง เช่น การศึกษาเด็กก่อนเกณฑ์การศึกษาโรงเรียนการกุศลของวัด การศึกษาโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ และศึกษาหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับการศึกษาสงเคราะห์</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>บส ๐๑๑ พระพุทธศาสนากับงานสังคมสงเคราะห์ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Buddhism and Social Works)</p> <p>ศึกษาแนวความคิดการสังคมสงเคราะห์ของพระพุทธศาสนา บทบาทของพระสงฆ์ในการสงเคราะห์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เช่น การสาธารณสุข การสาธารณสุขสงเคราะห์การสงเคราะห์ด้านจิตใจ และศึกษาหลักพุทธธรรมที่เกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>บส ๐๑๒ พระไตรปิฎกศึกษา ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Tipitaka Studies)</p> <p>ศึกษากำเนิดและพัฒนาการคัมภีร์พระไตรปิฎก การจำแนกคัมภีร์พระไตรปิฎกและสำรวจเนื้อหาสาระของคัมภีร์พระไตรปิฎกโดยสังเขป แนวการจำแนกพระไตรปิฎกของพระอรหันตเถาจารย์ความเป็นมาของพระไตรปิฎกในประเทศไทย ระบบการสืบค้นคัมภีร์พระไตรปิฎกด้วยคอมพิวเตอร์ (BUDSIR) และพระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย</p>		<p>ย้ายไปกลุ่มวิชาบังคับปรับหลักสูตรรายวิชาและหน่วยกิต</p>

<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘</p>	<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>บส ๐๑๓ พุทธวิธีการสอน ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Buddha's Teaching Methods)</p> <p>ศึกษาหลักการและวิธีสอนของพระพุทธเจ้า การวิเคราะห์ธรรมชาติผู้เรียนคุณสมบัติของผู้สอน วัตถุประสงค์ในการสอน การเลือกวิธีการสอนตามแนว ไตรสิกขา อริยสัจจ ๔ อนุปุพพิกขา และ นวังกส์ตฤศาสน์</p>	<p>บส ๐๐๙ พุทธวิธีการบริหาร ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Buddha Methods Management)</p> <p>ศึกษาหลักการ รูปแบบ และกลยุทธ์การสอนของ พระพุทธเจ้า การวิเคราะห์ธรรมชาติผู้เรียน คุณสมบัติ ของผู้สอน วัตถุประสงค์ในการสอน การเลือกวิธีการสอน ตามแนวไตรสิกขา อริยสัจจ ๔ อนุปุพพิกขา และ นวังกส์ตฤศาสน์ และตัวอย่างการสอนที่ปรากฏใน พระไตรปิฎก</p>	<p>ปรับรหัส รายวิชา หน่วยกิตและ แนวสังเขป รายวิชา</p>
<p>บส ๐๑๔ ธรรมนิเทศ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Dhamma Communication)</p> <p>ศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับนิเทศศาสตร์ หลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการ เขียนบทความ ศิลปะการพูดในที่ชุมนุมชน การพัฒนา บุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดง ปาฐกถาธรรม การอภิปราย วิธีการใช้สื่อประกอบการ บรรยายบทบาทและอิทธิพลของสื่อต่อการเผยแผ่ ธรรมะ</p>	<p>บส ๐๑๐ ธรรมนิเทศ ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Dhamma Communication)</p> <p>ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับนิเทศศาสตร์ หลักการและวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ศิลปะการ เขียนบทความ ศิลปะการพูดในที่ชุมนุมชน การพัฒนา บุคลิกภาพเกี่ยวกับการพูด การเทศนา การแสดง ปาฐกถาธรรม การอภิปราย เทคนิคและวิธีการใช้สื่อ ประกอบการบรรยายบทบาทและอิทธิพลของสื่อต่อการ เผยแผ่ธรรมะ</p>	<p>ปรับรหัส รายวิชา หน่วยกิตและ แนวสังเขป รายวิชา</p>
<p>บส ๐๑๕ พุทธศิลป์ ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Buddhist Arts)</p> <p>ศึกษาพัฒนาการของพุทธศิลป์ในอินเดีย และ คลื่นพระพุทธศาสนาที่เข้ามาสู่ประเทศไทย ซึ่งสัมพันธ์ กับสกุลศิลปะสมัยต่างๆ จนเกิดเป็นสกุลศิลปะใน ประเทศไทย ทั้งด้านประติมากรรม จิตรกรรม และ สถาปัตยกรรม อิทธิพลของพุทธศิลป์ในสังคมไทยและ แนวทางในการอนุรักษ์พุทธศิลป์ปรัชญาธรรมทางวัตถุ และความงามจากพุทธศิลป์สมัยต่างๆ ในประเทศไทย โดยอาศัยพุทธลักษณะ</p>		<p>ตัดออก</p>

<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘</p>	<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.)</p> <p>หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗</p>	<p>หมายเหตุ</p>
<p>บส ๐๑๖ เทศกาลและพุทธศาสนพิธี ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Buddhist Festivals and Traditions)</p> <p>ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาล และพิธีกรรมนั้นๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง โดยเน้นให้มีการฝึกปฏิบัติ</p>	<p>บส ๐๑๑ เทศกาลและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Buddhist Festivals and Traditions)</p> <p>ศึกษาเทศกาลและที่มาของพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ความหมาย คุณค่าของเทศกาล และพิธีกรรมตามภูมิภาคนั้นๆ ให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง โดยเน้นให้มีการฝึกปฏิบัติ</p>	<p>ปรับรหัส รายวิชา หน่วยกิตและ แนวสังเขป รายวิชา</p>
<p>บส ๐๑๗ พระพุทธศาสนากับสถานการณ์ปัจจุบัน ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Buddhism in Current Affairs)</p> <p>ศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันของพระพุทธศาสนาในประเทศต่างๆ ทั้งในทวีปเอเชียและยุโรป อเมริกาและออสเตรเลีย ผลกระทบของลัทธิการเมืองและศาสนาอื่นๆ ที่มีต่อสถานะของพระพุทธศาสนา อิทธิพลของพระพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมโลก และบทบาทขององค์กรพระพุทธศาสนาในระดับนานาชาติ</p>		<p>ตัดออก</p>
<p>บส ๐๑๘ นวัตกรรมทางการศึกษา ๒ (๒-๐-๔)</p> <p>(Innovation in Education)</p> <p>ศึกษาแนวคิดใหม่และทางเลือกสำหรับการศึกษารวมไป ทฤษฎีและแนวโน้มเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา แนวคิดใหม่ทางการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา และการจัดจรรยาศึกษาในโรงเรียน ความสำคัญและพัฒนาการของสื่อการสอน เทคโนโลยีทางการศึกษา แนวคิดใหม่เกี่ยวกับการพัฒนา</p>	<p>บส ๐๑๒ นวัตกรรมทางการศึกษา ๓ (๓-๐-๖)</p> <p>(Innovation in Education)</p> <p>ศึกษาแนวคิดใหม่และทางเลือกสำหรับการศึกษารวมไป ทฤษฎีและแนวโน้มเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา แนวคิดใหม่ทางการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา ความสำคัญและพัฒนาการของสื่อการสอน เทคโนโลยีทางการศึกษา แนวคิดใหม่เกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา และแนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษาคณะสงฆ์</p>	<p>ปรับรหัส รายวิชาหน่วย กิตและแนว สังเขปรายวิชา</p>

หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘	หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗	หมายเหตุ
การศึกษา และแนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษาคณะสงฆ์		
<p>บส ๐๑๙ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๒ (๒-๐-๔) (Local Wisdom)</p> <p>ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นองค์ความรู้ความสามารถของชาวบ้านที่สั่งสมสืบทอดกันมา อันเป็นศักยภาพหรือความสามารถที่จะแก้ปัญหา ปรับตัวเรียนรู้และมีการสืบทอดไปสู่คนรุ่นใหม่อันเป็นแก่นของชุมชนให้อยู่รอดจนถึงปัจจุบัน</p>		ตัดออก
<p>บส ๐๒๐ การศึกษาอิสระ ๒ (๒-๐-๔) (Independent Studies)</p> <p>เลือกปฏิบัติงานในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ตามความสนใจ และเขียนเป็นรายงานการศึกษาหรือภาคนิพนธ์ในการควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษา</p>		ปรับเป็นกลุ่มวิชาบังคับ
	<p>บส ๐๑๓ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓ (๓-๐-๖) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นองค์ประกอบหลักคือ การพึ่งพาตนเอง ความพอประมาณ เดินสายกลาง มีภูมิคุ้มกัน มีเหตุผลเป็นคนดี และรู้รักสามัคคี</p>	เพิ่มรายวิชาใหม่
	<p>บส. ๐๑๔ หลักการจัดการ ๓ (๓-๐-๖) (Principles of Management) ศึกษาความหมาย แนวคิด ทฤษฎีและขอบเขตขององค์การและการจัดการ พัฒนาการของการจัดการ การจัดการภาครัฐและเอกชน การวางแผน การควบคุมงาน การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การวินิจฉัยสั่งการ การ</p>	เพิ่มรายวิชาใหม่

<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๘</p>	<p>หลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหารคณะสงฆ์ (ปบ.ส.) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๗</p>	<p>หมายเหตุ</p>
	<p>ประเมิน การจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และการบูรณาการการจัดการด้วยหลักพุทธธรรม</p>	